

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 24.VI 1964.

Vijeće: Gabro Badovinac, Ratko Zlodre, dr Branko Jakaša

Brodski agent - Brodski agent ne odgovara osobno iz prijevoznog ugovora ako takvu obvezu izričito ne preuzme

Tužitelj je lučki skladištar, a tuženik brodski agent. Tužitelj traži od tuženika da mu isplati "dispatch" na koji prema ugovoru primalac ima pravo. Primalac je tužitelju cedirao svoj zahtjev na "dispatch". On ističe da je izvršio iskrcaj broda u dobroj vjeri pretpostavljajući da će mu "dispatch" platiti brodski agent kako je to uobičajeno. Tvrdi da je tuženik dao nalog za iskrcaj broda kao agent i da je prema tome on u poslovnom odnosu s tužiteljem. Prvostepeni sud je odbio tužbeni zahtjev, a drugostepeni sud je potvrdio tu presudu iz ovih razloga:

U predmetnom sporu radi se o naplati uštede na stajnicama na koje naručitelj broda ima pravo na osnovi posebne odredbe iz brodarskog ugovora. Iz ove klauzule slijedi da će brodar platiti naručitelju dispeč. Naručitelj je u predmetnom slučaju poduzeće "Centroprom" iz Beograda, koje je svoje pravo na zahtjev za isplatu dispeča cediralo tužitelju, pa je prema tome tužitelj aktivno legitimiran na plaćanje, odnosno na zahtjev za plaćanje postignutog dispeča. Međutim, ugovorna strana iz ovoga ugovora je brodar, te se zahtjev za naplatu postignutog dispeča može ostvariti samo od brodara, a ne od brodarskog agenta. Naime, agent broda nije osoba koja bi radila u vlastito ime a za tuđi račun, već je on samo brodarov punomoćnik, i kao takav ne može biti pasivno legitimiran za ugovorne obaveze brodarove, ukoliko nije izričito pristao da se neke brodarove obaveze smatraju njegovim obavezama. Prema tome ako brodarov agent izričito ne preuzme određenu obavezu, on nije osobno obavezan na plaćanje bilo kakvog potraživanja iz ugovora o prijevozu koje bi prema brodaru bilo s kog naslova imao primalac ili eventualni njegovi pravni sljednici. Okolnost što je brodarov agent ovlašten da u brodarovo ime daje naloge za izvršenje kakvih usluga, ne znači samim tim da on davanjem naloga za izvršenje usluga preuzima obavezu da će odnosne usluge platiti. Eventualna obaveza brodarova agenta jest u tome da po zahtjevu nalogoprimca osigura potrebna sredstva za plaćanje izvršenih usluga, pa ukoliko to ne učini, mogao bi brodarov agent nalogoprimcu odgovarati samo za naknadu štete koja mu je nastala time što nalogoprimac nije na vrijeme i u roku mogao doći do namirenja svojih potraživanja za učinjene usluge brodu. Međutim, ako nalogoprimac nije izričito tražio da brodarov agent prethodno osigura potrebna sredstva za plaćanje izvršenih

usluga, tada ne bi bio odgovoran ni za eventualnu štetu koja bi nastala nalogoprimcu zbog toga što plaćanje izvršenih usluga nije na vrijeme uslijedilo, ili nije uopće uslijedilo.

Iz naloga koji je brodarov agent dao stivadoru ili eventualno nekom drugom poduzeću koje nastupa u primaočevome ime, ili koje čini bilo kakove usluge brodu, ne nastaje nikakva obaveza za agenta, već takova obaveza nastaje samo za brodara komu se naručena usluga izvršava.

G.B.

VIŠI PRIVREDNI SUD SR HRVATSKE

Drugostepena presuda od 23.VII 1964.

Vijeće: Gabro Badovinac, Ratko Zlodre, Stanko Skok

Prijevoz željeznicom - Prijevoz mrtvaca - I kod prijevoza mrtvaca pošiljalac je dužan priključiti tovarnom listu sve potrebne isprave - Željeznica nije dužna po službenoj dužnosti kontrolirati da li su sve isprave priložene - Ležarina vagona prouzrokovana pomanjkanjem isprava tereti imaoća prava - Pošiljalac je dužan platiti čitavu ležarinu, i ako je željeznica tražila nadopunu isprava u više navrata

Tužitelj je špediter, a tuženik željezničko transportno poduzeće. Tužitelj je povjerio tuženiku na prijevoz željeznicom u međunarodnom prometu /Jugoslavija-Italija/ prijevoz mrtvaca.

Po dolasku vagona na granični prijelaz Sežana, tuženik je obavijestio tužitelja da nedostaje rješenje Državnog sekretarijata za unutrašnje poslove SRH, a nekoliko dana poslije javio je da nedostaje još jedna isprava za prijevoz mrtvaca, koja se traži prema policijskim propisima Italije /"Passaporto vistato dal console italiano"/.

Tužitelj je udovoljio prvom traženju, pa je nakon toga udovoljenja bila zatražena druga spomenuta isprava.

Tuženik je zaračunao tužitelju ležarinu za vagon od časa prispjeda na granični prijelaz do prijelaza preko granice.

Tužitelj je tužbom tražio povrat naplaćene ležarine. Svoj zahtjev tužitelj obrazlaže time da u prvom redu cjelokupna ležarina ima pasti na teret tuženikov, jer se radi o prijevozu mrtvaca, dakle robe koja se prima na prijevoz pod specijalnim uvjetima, te da je u ovom slučaju tuženik morao kod prijema mrtvaca na prijevoz zatražiti od tužitelja sve potreb-